

Teorija skupova
Popravni kolokvij
15. veljače 2019.
Teorijska pitanja - možete sve na isti papir

- (1) Definirajte pojmove, odnosno navedite primjere gdje se traže:
  - (a) (1 bod) tranzitivno zatvoreno binarne relacije;
  - (b) (1 bod) neprebrojiv skup, te navedite tri primjera;
  - (c) (1 bod) najveći i maksimalni element u parcijalno uređenom skupu;
  - (d) (1 bod) primjer dobrog uređaja na skupu $\mathbb{Q}$;
  - (e) (1 bod) lanac u parcijalno uređenom skupu, te navedite primjer parcijalno uređenog skupa koji nema niti jedan beskonačan lanac, ali za svaki $n \in \mathbb{N}$ ima lanac s n elemenata;
  - (f) (1 bod) zbrajanje i množenje kardinalnih brojeva.
- (2) Iskažite sljedeće tvrdnje:
  - (a) (1 bod) aksiom para i navedite dvije njegove posljedice;
  - (b) (1 bod) teorem o karakterizaciji beskonačnih skupova;
  - (c) (1 bod) teorem o uređajnoj karakterizaciji skupa $\mathbb{R}$;
  - (d) (1 bod) teorem o usporedivosti dobro uređenih skupova;
  - (e) (1 bod) tri tvrdnje o kardinalnim brojevima;
  - (f) (1 bod) teorem Tarskog, te dvije njegove posljedice.
- (3) (4 boda) Dokažite da vrijedi $\mathbb{N} \times \mathbb{R} \sim \mathbb{R}$ (bez korištenja kardinalne aritmetike!).
- (4) (4 boda) Dokažite da za svaki skup A postoji ordinalni broj α i funkcija $f : \alpha \rightarrow A$ tako da je $A = \{f(\beta) : \beta < \alpha\}$.

OKRENI!

Zadaci - svaki na svoj papir

svaki zadatak nosi **5 bodova**

- (1) Neka su A, B, C, D skupovi. Ispitajte odnos među skupovima
 $((A \setminus B) \cap C) \triangle D$ i $((A \triangle C) \setminus B) \cup D$.
Navedite dokaze odnosno kontrapozicije za pojedine inkvizicije.
- (2) Neka su Q i R tranzitivne relacije na skupu A . Dokažite:
Ako je $Q \circ R = R \circ Q$, tada je $Q \circ R$ tranzitivna relacija.
Primjerom pokažite da obrat ne mora vrijediti.
- (3) Dokažite da je kardinalnost skupa svih funkcija s $\mathbb{R}$ u $\mathbb{R}$ koje
nisu injekcije jednaka $2^{\aleph_0}$.
- (4) Odredite kardinalnost skupa
 $\{f \mid f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}, (\forall i \in \mathbb{N})(1 < k(f^{-1}[\{i\}]) < \aleph_0)\}$.
- (5) Za svaki par navedenih linearne uređenih skupova (Kartezijevi
proizvodi su antileksikografski uređeni), dokažite ili opovrgnite
njihovu sličnost.
 $\mathbb{R}$ $\mathbb{R} \times \{0, 1, 2\}$ $[-1, 1] \times \mathbb{N}$ $\mathbb{Z} \times [0, 1]$
- (6) Neka je $(A, <)$ linearne uređen skup, te $X_1, X_2, \dots, X_n$ dobro
uređeni podskupovi od A . Dokažite da je $\bigcup_{k=1}^n X_k$ dobro uređen
skup.
- (7) Prikažite u Cantorovoj normalnoj formi ordinalni broj
$$\sum_{i \in \omega \cdot 2} \sum_{j \in i} (i + j).$$
- (8) Neka je $n \in \mathbb{N} \setminus \{0, 1\}$. Kažemo da je $A \subseteq \mathcal{P}(\mathbb{R})$ *n-raspšetljan*
ako je presjek svakog n -članog podskupa od A prazan. Dokažite
ili opovrgnite: svaki $B \subseteq \mathcal{P}(\mathbb{R})$ sadrži maksimalan n -raspetljjan
podskup od B .